KUOPIO

Vuoden **2026** kolmas osavuosikatsaus

Elinvoimajaoston alainen toiminta

KUOPIO

Sisällys

Johdon katsaus 3
Tunnusluvut 6
Tuloslaskelmat 7
Johdon katsaus vastuualueittain 8
Johdon katsaus – Kuopion työllisyysalue 14

KUOPIO

Johdon katsaus

Strategia ja viestintä, yrityspalvelu ja työllisyyspalvelu

Strategia- ja viestintäjohtaja Kirsi Soinisen ja elinvoimajohtaja Timo Antikaisen katsaus ajalta 1.1.–30.9.2026

Olennaiset tapahtumat toiminnassa

Strategian toimeenpano on edennyt kokonaisuutena suunnitellusti ja ohjelmatyön rakenteellinen uudistus on saatu valmiiksi. Strategian toimeenpanoa konkretisoiva Kukoistava Kuopio -ohjelma on valmisteltu poikkihallinnollisessa yhteistyössä ja hyväksytty kesäkuussa valtuustossa. Ohjelma kokoaa strategiset tavoitteet, toimenpiteet ja mittarit yhteen kokonaisuuteen ja toimii keskeisenä johtamisen, seurannan ja talousohjauksen välineenä. Ohjelmatyö on lisännyt sitoutumista sekä organisaation sisällä että sidosryhmissä ja vahvistanut strategian ohjaavuutta arjen toimintaan. Strategiamittarit on koottu yhteen näkymään strategian kokonaisvaltaisen seurannan vahvistamiseksi.

Vaikuttamissuunnitelma on valmistunut ja sen pohjalta edunvalvontaa toteutetaan systemaattisesti keskeisissä teemoissa, kuten saavutettavuudessa, valtionosuusjärjestelmässä ja kaupunkipolitiikassa. Vaikuttamisviestintä tukee vaikuttamista ja Kuopion esilläoloa vaikuttamisen teemojen osalta. Verkostotyötä on vahvistettu niin kansallisella kuin alueellisella tasolla. Erityinen painopiste on ollut saavutettavuuden kysymyksissä.

Strategiasta johdettu brändinarratiivi ja markkinoinnin kattokonsepti ovat valmistuneet, ja viestinnällisiä toimenpiteitä, kuten mediavierailuja ja vaikuttamisviestintää, on käynnissä. Seurantakaudella on valmisteltu loppuvuoden kaupunkimarkkinoinnin kampanjat ja valmisteltu yritysyhteistyötä markkinoinnissa. Tavoitteena on tapahtumien, urheilun ja yritysyhteistyön tiiviimpi hyödyntäminen ja kytkeytyminen kaupunkimarkkinointiin.

Suojaan-väestönsuojaharjoitus, sen valmistelu ja toteutus oli merkittävä seurantakauden projekti. Harjoituksen aikaisten vierailuiden ja mediavierailuiden organisoiminen ja toteuttaminen onnistuivat merkittävällä tavalla. Suomalaisen kokonaisturvallisuuden mallin, väestönsuojelun ja Savilahden Luolan kaksikäyttöisyys sekä Kuopion vahvuudet nousivat esille kotimaisessa ja kansainvälisessä mediassa. Saavutetun ansaitun näkyvyyden määrä oli poikkeuksellisen suuri.

Kuopion kaupungin johtamisjärjestelmä- ja organisaatiouudistus tuli voimaan 1.1.2026. Organisaatiomuutoksen myötä tapahtumatukien käsittely, päätöksenteko ja seuranta siirtyivät Business Kuopion yksikköön. Lisäksi Business Kuopion tiimiin siirtyi tapahtumakaupungin myyntiin ja kehittämiseen palkattu kahden hengen tiimi sekä matkailuyhtiöiden rahoitukselliset erät. Muutos on koonnut elinkeino-, matkailu- ja tapahtumatoimintaan liittyvät tehtävät aiempaa yhtenäisemmäksi kokonaisuudeksi elinvoimapalveluissa. Tapahtumatoimintaan liittyvien vastuiden siirtyminen on mahdollistanut tapahtumatukien vaikuttavuuden tarkastelun osana laajempaa elinvoiman, matkailun ja yritystoiminnan kehittämistä.

Toimikaudella on edistetty uuden alueellisen pääomasijoitusrahaston valmistelua yhteistyössä keskeisten sidosryhmien kanssa. Samanaikaisesti on kehitetty alkavien yritysten palvelupolkuja osana Business Kuopion palvelukokonaisuutta. Tavoitteena on selkeyttää palvelurakennetta, parantaa asiakasohjautuvuutta ja varmistaa yritysten oikea-aikainen ohjautuminen rahoitus- ja kehittämispalveluihin. Nämä kokonaisuudet tukevat uusien yritysten syntymistä, kasvua ja alueellista pitovoimaa.

Alkuvuonna on panostettu myös toiminnan kehittämiseen, tiedolla johtamiseen ja digitalisaatioon, erityisesti asiakashallinnan sekä uuden teknologian hyödyntämisen osalta asiantuntijatyössä. Tavoitteena on ollut parantaa elinvoimapalvelujen vaikuttavuutta, läpinäkyvyyttä ja yhteistä tilannekuvaa. Hanketoiminnan kautta on tuettu uusien toimintatapojen käyttöönottoa ja kehitetty sisäisiä prosesseja vastaamaan muuttuvia palvelutarpeita. Keskeisenä toimenpiteenä on otettu käyttöön Business Kuopion ja Työllisyyspalveluiden yhteinen CRM-järjestelmä, joka mahdollistaa ajantasaisen ja jaetun asiakastiedon hallinnan, sujuvoittaa yrityskontaktointia sekä parantaa palvelujen koordinointia, vaikuttavuutta ja palautteen keräämistä.

Yritysasiakkaiden palvelujen saavutettavuutta ja sujuvuutta on parannettu ottamalla käyttöön myös sähköinen ajanvarausjärjestelmä, joka mahdollistaa palveluihin hakeutumisen ajasta ja paikasta riippumatta. Lisäksi Planner-työkalun käyttöönottoa on edistetty palveluprosessien hallinnan, tehtävien seurannan ja yksiköiden välisen yhteistyön kehittämiseksi

koko elinvoiman toimialalla. Toimikauden aikana on käynnistetty myös Business Kuopion ja Työllisyyspalveluiden yhteisen Invest in -tiimin rakentaminen. Tavoitteena on vahvistaa sijoittumis-, kasvu- ja rekrytointipalveluiden yhteensovittamista, tehostaa asiakkuuksien hoitoa sekä tarjota yrityksille yhtenäisempi palvelukokonaisuus.

Yritystonttien kysyntä on pysynyt vahvana. Erityisesti teollisuuden, kaupan, logistiikan sekä toimistotilojen tontit ovat olleet aktiivisen kysynnän kohteena. Kiertotalousalueiden käyttöönottoa ja vihreän siirtymän investointeja on edistetty useilla yritysalueilla, mukaan lukien vetytalous- ja datakeskushankkeet. Hankkeet etenevät suunnitellusti ja tukevat Kuopion asemaa kestävän teollisuuden ja puhtaan energian investointikohteena.

Kuopion omissa lakisääteisiä palveluja täydentävissä työllisyyspalveluissa on tammi–syyskuussa vahvistettu työnantajayhteistyötä, kehitetty työllistymistä tukevia palveluja ja tiivistetty yhteistyötä kaupungin muiden palvelujen, oppilaitosten, yritysten ja kolmannen sektorin kanssa. Vaikeasta työmarkkinatilanteesta huolimatta palvelujen tuloksissa on tapahtunut selvää myönteistä kehitystä.

Alkuvuoden keskeinen kokonaisuus oli Kuopion työllisyysohjelman valmistelu yhdessä kuntien ja yhteistyökumppaneiden kanssa. Työllisyysaluelautakunta hyväksyi ohjelman 3.9.2026. Ohjelma konkretisoi Kukoistava Kuopio -strategian tavoitteita ja yhdistää työllisyyden edistämisen kaupungin kasvuun, yritysten työvoimatarpeisiin, osaamisen kehittämiseen ja työkyvyn vahvistamiseen. Syksyllä painopiste on siirtynyt työllisyysohjelman toimeenpanoon.

Työnantajapalveluissa on vahvistettu yritysten tarpeista lähtevää yhteistyötä, rekrytointien tukea ja aktiivista työnvälitystä. Maahanmuuttaneiden työllistymistä tukevissa palveluissa on jatkettu kielitaidon, työelämävalmiuksien ja työnantajayhteyksien vahvistamista. Digitaalisissa palveluissa on kehitetty saavutettavuutta, asiakaslähtöisyyttä ja monikanavaista asiointia. StudioNavigaattorin toiminnan laajentamista on valmisteltu tukemaan työnantajien rekrytointeja, työnhakijoiden työnhakua sekä digitaalista viestintää ja sisällöntuotantoa.

Nuorten palveluissa on painotettu varhaista ja henkilökohtaista tukea sekä koulutuksesta työelämään siirtymistä. Nuorten työllistymissetelin rinnalle on valmisteltu Työsilta-hanketta, joka on rahoittajalla edennyt myönteisenä kohti päätöksentekoa. Kuopio on valittu mukaan valtion rahoittamaan kaupunginosahankkeeseen ja sen toimintasuunnitelmaa on valmisteltu nuorten työllistymisen vahvistamiseksi. Lisäksi kaupunki on valmistellut viiden työttömän nuoren palkkaamista omiin palveluihinsa syksyllä 2026. Tavoitteena on tarjota nuorille työkokemusta ja avata jatkopolkuja työelämään sekä haastaa mukaan työnantajia tarjoamaan työmahdollisuuksia nuorille.

Riskit talouden toteutumiselle

Elinvoimajaoston alaisten vastuualueiden toimintakatteiden ennustetaan toteutuvan 0,2 milj. euroa talousarviota parempana. Tammi-syyskuussa työttömyysturvan kuntaosuus on ollut yhteensä 14,847 milj. euroa. Ennusteen perusteella työttömyysturvamaksut olisivat 19,9 milj. euroa vuonna 2026 ja ylittäisivät talousarvion 3,9 milj. eurolla. Ennusteeseen sisältyy kuitenkin vielä epävarmuustekijöitä, ja tällä hetkellä arvioidaan, että ylitys pystytään kattamaan työllisyyspalvelun toimintakatteen sisällä, kun muista määrärahavarauksissa arvioidaan syntyvän kulusäästöjä, ja vastuualueen tuloarvio on kasvanut. Kelan ilmoitus kuntien työttömyysturvakustannusten liikalaskutuksesta tuo työttömyysturvan kuntaosuuden ennusteeseen hieman epävarmuutta, kunnes sen vaikutus Kuopion kustannuksiin täsmentyy vuoden 2027 alkupuolella.

Keskeisin talousriski on työttömyyden pitkittyminen ja siitä aiheutuva kaupungin työttömyysturvakustannusten kasvu. Pitkäaikaistyöttömyyden lisääntyminen kasvattaa samalla asiakkaan henkilökohtaisen ohjauksen sekä osaamista ja työkykyä vahvistavien palvelujen tarvetta. Palvelujen parantuneet tulokset eivät näy välittömästi työttömyysturvamaksujen vähenemisenä, koska suurin osa työttömyysturvakustannuksista syntyy pisimpään työttömänä olleiden kohderyhmästä.

Riskit strategisten tavoitteiden toteutumiselle

Uusien toimintamallien mm. Kukoistava Kuopio -ohjelmatyön toteuttaminen ensimmäistä kertaa uudella tavalla ensimmäisen vuosipuoliskon aikana kaupunkitasoisena ohjelmana on riski. Toisaalta riskien minimoimiseksi on tehty suunnitelma.

Kaavoitus- ja valitusprosessien viivästykset sekä käyttöön otettavilla että suunnitteilla olevilla yritysalueilla muodostavat merkittävän riskin uusien investointien saamiselle ja elinkeinoelämän kasvulle. Lisäksi Hepomäen kehittämiseen liittyvä

KUOPIO

kehittämishanke ei saanut rahoitusta Pohjois-Savon liiton EAKR-rahoitushausta ja hankkeen aloitus tämän vuoksi viivästyy. Tavoitteena on hakea hankkeelle rahoitusta muista rahoitushauista. Kaupungin tietoturvaan liittyvät selvitys- ja hyväksymisprosessit ovat osaltaan hidastaneet digitaalisten palvelujen kehittämistä ja niiden käyttöönottoa.

Heikko työvoiman kysyntä ja pitkäaikaistyöttömyyden kasvu haastavat Kuopion kasvu- ja työllisyystavoitteiden saavuttamista. Työttömyyden pitkittyessä vaarana ovat osaamisen heikkeneminen ja työmarkkinoilta etääntyminen. Samanaikaisesti yritysten kasvua voi rajoittaa sopivan osaamisen saatavuus. Erityistä huomiota vaativat nuorten pääsy työelämään ja maahanmuuttaneiden osaamisen hyödyntäminen työmarkkinoilla. Riskeihin vastataan työllisyysohjelman toimeenpanolla, työnvälityksen vahvistamisella ja palveluprosessin uudistamisella.

Strategiset kehittämishankkeet

Kokonaisturvallisuuden osaamiskeskus -hanke on edennyt suunnitelman mukaisesti. Talent First -osaajavetovoimahake päättyi 30.6.2026 ja toimintamalli on siirtynyt osaltaan Työllisyyspalveluille International House -kokonaisuuteen. Lisäksi strategisissa kehittämishankkeissa on saatu seurantajakson aikana rahoituspäätökset kolmelle Kuopion ekosysteemisopimuksen toteutukseen liittyvälle hankkeelle: Digitaalinen simulaatio-, harjoitus- ja koulutusympäristö suomalaisesta väestönsuojelusta -hanke, Vesisektorin kyberturvallisuusosaamisen kehityshanke Savilahteen ja Pohjois-Savon EU-rahoituskyvykkyyden kehittämismalli. Lisäksi CORESEC - Kokonaisturvallisuuden osaamiskeskuksen vakiinnuttaminen ja digitaalisen Hubin rakentaminen -hanke on rahoituskäsittelyssä.

KUOPIO

Tunnusluvut

Taloudellisuusmittarit

Mittari	TP 2024	TP 2025	Tavoite 2026	31.3.2026	30.6.2026	30.9.2026
Kunnan rahoitusosuus työttömyystuista (M€)		17,281	16,000	4,779	9,745	14,847

KUOPIO

Tuloslaskelmat

Elinvoimajaosto Strategia ja viestintä 1 000 €	TA+M 2026	Toteuma 1-9 2026	Toteutunut %	TA+M 2026	Ennuste 2026	Muutos €	Muutos-%
Myyntituotot	65	32	50 %	65	65		0 %
Tuet ja avustukset	230	46	20 %	230	263	33	14 %
Vuokratuotot		-2					
Muut tuotot	48	4	9 %	48	48		0 %
TOIMINTATUOTOT	343	80	23 %	343	376	33	10 %
Henkilöstökulut	-2 090	-1 544	74 %	-2 090	-2 096	-6	0 %
Palvelujen ostot	-723	-409	57 %	-723	-771	-48	7 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-16	-14	89 %	-16	-19	-3	19 %
Avustukset	-644	-16	3 %	-644	-591	53	-8 %
Vuokrakulut	-125	-97	77 %	-125	-125		0 %
Muut kulut	-56	-6	10 %	-56	-56		0 %
TOIMINTAKULUT	-3 654	-2 086	57 %	-3 654	-3 658	-4	0 %
TOIMINTAKATE	-3 311	-2 006	61 %	-3 311	-3 282	29	-1 %

Strategisten kehittämishankkeiden ajoittumisessa on tapahtunut muutoksia, kun hankkeille on myönnetty jatkoaikaa. Lisäksi vuoden aikana on saatu uusia rahoituspäätöksiä ja käynnissä olevien hankkeiden eteneminen on tarkentunut.

Elinvoimajaosto Yrityspalv ja työllisyyspalv 1 000 €	TA+M 2026	Toteuma 1-9 2026	Toteutunut %	TA+M 2026	Ennuste 2026	Muutos €	Muutos-%
Myyntituotot	2 188	2 650	121 %	2 188	3 288	1 100	50 %
Maksutuotot	2		0 %	2	2		0 %
Tuet ja avustukset	1 110	296	27 %	1 110	1 060	-50	-5 %
TOIMINTATUOTOT	3 300	2 946	89 %	3 300	4 350	1 050	32 %
Henkilöstökulut	-3 838	-2 812	73 %	-3 838	-3 803	35	-1 %
Palvelujen ostot	-17 603	-11 202	64 %	-17 603	-14 763	2 840	-16 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-44	-13	30 %	-44	-24	20	-45 %
Avustukset	-17 390	-13 642	78 %	-17 390	-21 140	-3 750	22 %
Vuokrakulut	-156	-124	80 %	-156	-156		0 %
Muut kulut	-7	-25	357 %	-7	-27	-20	286 %
TOIMINTAKULUT	-39 038	-27 818	71 %	-39 038	-39 913	-875	2 %
TOIMINTAKATE	-35 738	-24 872	70 %	-35 738	-35 563	175	0 %

Työttömyyden kehitys muodostaa riskin talousarvion toteutumiselle. Työttömyysturvamaksujen ennustetaan ylittyvän 3,9 milj. euroa, mutta palvelujen ostoissa arvioidaan saatavan säästöjä (suurimpana Kuopion työllisyysalueen yhteistoiminnasta Kuopion kaupungille kohdistuva maksuosuus, jonka on arvioitu toteutuvan talousarviota pienempänä). Lisäksi kotoutumisen laskennallisten korvausten ennustetaan toteutuvan talousarviota 1,1 milj. euroa parempana.

KUOPIO

Johdon katsaus vastuualueittain

Strategia ja viestintä

Strategia- ja viestintäjohtaja Kirsi Soinisen katsaus ajalta 1.1.–30.9.2026

Olennaiset tapahtumat toiminnassa

Strategian toimeenpano on edennyt kokonaisuutena suunnitellusti ja ohjelmatyön rakenteellinen uudistus on saatu valmiiksi. Strategian toimeenpanoa konkretisoiva Kukoistava Kuopio -ohjelma on valmisteltu poikkihallinnollisessa yhteistyössä ja hyväksytty kesäkuussa valtuustossa. Ohjelma kokoaa strategiset tavoitteet, toimenpiteet ja mittarit yhteen kokonaisuuteen ja toimii keskeisenä johtamisen, seurannan ja talousohjauksen välineenä. Ohjelmatyö on lisännyt sitoutumista sekä organisaation sisällä että sidosryhmissä ja vahvistanut strategian ohjaavuutta arjen toimintaan.

Vaikuttamissuunnitelma on valmistunut ja sen pohjalta edunvalvontaa toteutetaan systemaattisesti keskeisissä teemoissa, kuten saavutettavuudessa, valtionosuusjärjestelmässä ja kaupunkipolitiikassa. Vaikuttamisviestintä tukee vaikuttamista ja Kuopion esilläoloa vaikuttamisen teemojen osalta. Verkostotyötä on vahvistettu niin kansallisella kuin alueellisella tasolla. Erityinen painopiste on ollut saavutettavuuden kysymyksissä.

Strategiasta johdettu brändinarratiivi ja markkinoinnin kattokonsepti ovat valmistuneet, ja viestinnällisiä toimenpiteitä, kuten mediavierailuja ja vaikuttamisviestintää, on käynnissä. Kansallisen ja erityisesti kansainvälisen tunnettuuden rakentaminen vaatii edelleen vahvistamista. Tapahtumien, urheilun ja yritysyhteistyön vahvempaa hyödyntämistä kaupunkimarkkinoinnissa on valmisteltu seurantakauden aikana.

Strategisen johtamisen ja tiedolla johtamisen osalta keskeiset rakenteet ovat muodostuneet ja kehitystyö etenee. Strategiaraportointia ja mittaristoa on kehitetty seurantakaudella, mukaan lukien vaikuttavuusmittarit ja kukoistusindeksin kokonaisuus. Strategian seuranta on kytketty johtamisen vuosikelloon ja osaksi talousprosessia, mikä vahvistaa strategian ja talouden yhteyttä. Tässä vaiheessa keskeinen haaste liittyy mittaritiedon tuottamisen vakiinnuttamiseen sekä vaikuttavuuden osoittamiseen yhtenäisesti eri tasoilla. Lisäksi yhteisen tilannekuvan tuottaminen edellyttää edelleen analytiikan ja tiedolla johtamisen käytäntöjen vahvistamista.

Viestinnän poolimalli ja viestintäklinikat on otettu käyttöön tukemaan toimialoja aiempaa kokonaisvaltaisemmin. Kaupunkitasoinen projektitoimisto on aloittanut toimintansa ja prosessikehittämistä edistetään hankkeiden kautta. Kehittämistyö on edennyt tavoitteiden mukaisesti, mutta tuottavuushyötyjen realisoituminen on vielä alkuvaiheessa ja kehittämisen kokonaisuus on riskissä hajautua useisiin samanaikaisiin kokonaisuuksiin ilman riittävää priorisointia.

Vuoropuhelu ja osallistaminen ovat vahvistuneet osana strategiatyötä. Strategian valmistelussa ja toimeenpanossa on hyödynnetty laajaa vuorovaikutusta henkilöstön, sidosryhmien ja luottamushenkilöiden kanssa, mikä on lisännyt sitoutumista ja yhteistä ymmärrystä strategisista tavoitteista. Dialoginen toimintatapa näkyy myös sidosryhmäyhteistyön vahvistumisena.

Kokonaisuutena arvioiden strategian toimeenpano on edennyt alkuvuonna 2026 rakenteiden, toimintamallien ja johtamisen osalta vahvasti ja suunnitellusti. Organisaatiolla on käytössään yhtenäinen ohjelmaperusteinen ohjausmalli, vaikuttamisen rakenteet ovat vahvistuneet ja strategisen johtamisen perusta on selkiytynyt. Samanaikaisesti strategisen vaikuttavuuden realisoituminen on vielä osin kesken. Keskeisimmät poikkeamat ja kehittämistarpeet liittyvät tunnettuuden vahvistamiseen erityisesti kansainvälisesti, mittaroinnin ja vaikuttavuuden osoittamisen kehittämiseen sekä kehittämistoiminnan fokusoimiseen tiukassa taloudellisessa tilanteessa. Syksyn suurin toimenpide on ollut Suojaan-väestönsuojaharjoituksen valmisteluun osallistuminen, sen vierailuiden ja mediavierailuiden organisoiminen ja toteuttaminen. Lopputuloksena merkittävä kansallinen ja kansainvälinen näkyvyys suomalaiselle kokonaisturvallisuusmallille, väestönsuojelulle ja Savilahden Luolan kaksikäyttötiloille.

Johtopäätöksenä voidaan todeta, että strategian toimeenpano on edennyt alkuvuonna erittäin hyvin muuttaen toimintakulttuuria, mutta seuraavassa vaiheessa painopistettä tulee siirtää entistä vahvemmin vaikuttavuuteen, priorisointiin

ja resurssien kohdentamiseen, jotta strategiset tavoitteet konkretisoituvat mitattaviksi tuloksiksi ja kaupungin asema vahvistuu tavoitteiden mukaisesti.

Hankkeet

Tekoäly Tukiälyksi -hankkeen tuella on nostettu pystyyn KUHA-intraan KUHA-avustaja -niminen agentti (chatbot). Tekoälyä on hyödynnetty tiedon analysoinnissa, ja sen käyttö lisääntyy vähitellen. PROTO-hankkeessa on analysoitu Kuopion prosessikehittämisen nykytilaa henkilöstölle avoimen kyselyn ja tarkentavien haastatteluiden kautta. myös joulukuun johdon valmennuksen koonti otetaan huomioon nykytilakuvauksessa. Nykytila-analyysi nostaa esiin Kuopion tarpeet, joihin hankkeen kautta voidaan osoittaa resurssia mm. valmennuksin. Koko henkilöstölle avoin Prosessikehittämisen perusteet -verkkovalmennus avattiin Priimaan keväällä 2026.

Kokonaisturvallisuuden osaamiskeskus -hanke on edennyt suunnitelman mukaisesti. Talent First -osaajavetovoimahanke päättyi 30.6.2026 ja toimintamalli on siirtynyt osaltaan Työllisyyspalveluille International House-kokonaisuuteen.

Strategisissa kehittämishankkeissa on saatu seurantajakson aikana rahoituspäätökset kolmelle Kuopion ekosysteemisopimuksen toteutukseen liittyvälle hankkeelle ja yksi on rahoituskäsittelyssä:

- Digitaalinen simulaatio-, harjoitus- ja koulutusympäristö suomalaisesta väestönsuojelusta -hanke (Kuopion kaupunki, EAKR kestävä kaupunkikehitys/ Pohjois-Savon liitto)
- Vesisektorin kyberturvallisuusosaamisen kehityshanke Savilahteen (Savonia-ammattikorkeakoulu oy, EAKR kestävä kaupunkikehitys/Pohjois-Savon liitto)
- Pohjois-Savon EU-rahoituskyvykkyyden kehittämismalli (KuopioHealth osuuskunta, Kuopio yhteistyö, EAKR/Pohjois-Savon liitto)
- CORESEC - Kokonaisturvallisuuden osaamiskeskuksen vakiinnuttaminen ja digitaalisen Hubin rakentaminen (Savonia-ammattikorkeakoulu oy ja Kuopion kaupunki, EAKR kestävä kaupunkikehitys/Pohjois-Savon liitto), rahoituskäsittelyssä

Riskit talouden toteutumiselle

Vuoden 2026 talousarvio on laadittu huomioiden talouden tasapainotusohjelman toteutuminen. Toteutuminen edellyttää taloudenpidon tarkkuutta eikä salli tässä hetkessä uusia avauksia.

Riskit strategisten tavoitteiden toteutumiselle

Uusien toimintamallien mm. kukoistava kuopio ohjelmatyön toteuttaminen ensimmäistä kertaa uudella tavalla ensimmäisen vuosipuoliskon aikana kaupunkitasoisena ohjelmana on riski. Toisaalta riskien minimoimiseksi on tehty suunnitelma.

KUOPIO

Yrityspalvelu (Business Kuopio)

Elinkeinojohtaja Jukka Pitkäsen katsaus ajalta 1.1.–30.9.2026

Olennaiset tapahtumat toiminnassa

Kuopion kaupungin johtamisjärjestelmä- ja organisaatiouudistus tuli voimaan 1.1.2026. Uudistuksen myötä yrityspalveluiden tehtäväkenttä laajeni merkittävästi. Alkuvuonna Business Kuopion toiminta on painottunut elinvoima- ja yrityspalveluiden rakenteelliseen vahvistamiseen sekä uusien vastuiden haltuunottoon osana organisaatiouudistuksen toimeenpanoa.

Organisaatiomuutoksen myötä tapahtumatukien käsittely, päätöksenteko ja seuranta siirtyivät Business Kuopion yksikköön. Lisäksi Business Kuopion tiimiin siirtyi tapahtumakaupungin myyntiin ja kehittämiseen palkattu kahden hengen tiimi sekä matkailuyhtiöiden rahoitukselliset erät. Tämä muutos on koonnut elinkeino-, matkailu- ja tapahtumatoimintaan liittyvät tehtävät aiempaa yhtenäisemmäksi kokonaisuudeksi elinvoimapalveluissa. Tapahtumatoimintaan liittyvien vastuiden siirtyminen on mahdollistanut tapahtumatukien vaikuttavuuden tarkastelun osana laajempaa elinvoiman, matkailun ja yritystoiminnan kehittämistä. Alkuvuoden aikana on keskitytty toimintamallien yhtenäistämiseen, roolien selkiyttämiseen sekä tapahtumatukiprosessin kokonaisvaltaiseen kehittämiseen. Samalla on tarkasteltu resursointia, johtamista ja työnjakoa, tunnistettu niihin liittyviä muutostarpeita sekä käynnistetty ja toteutettu näihin perustuvia yksikön sisäisiä muutoksia. Prosessien kehittämisessä on kiinnitetty erityistä huomiota automaatioon ja digitaalisiin uudistuksiin sekä hyvän hallintotavan toteutumiseen.

Toimikaudella on edistetty uuden alueellisen pääomasijoitusrahaston valmistelua yhteistyössä keskeisten sidosryhmien kanssa. Samanaikaisesti on kehitetty alkavien yritysten palvelupolkuja osana Business Kuopion palvelukokonaisuutta. Tavoitteena on selkeyttää palvelurakennetta, parantaa asiakasohjautuvuutta ja varmistaa yritysten oikea-aikainen ohjautuminen rahoitus- ja kehittämispalveluihin. Nämä kokonaisuudet tukevat uusien yritysten syntymistä, kasvua ja alueellista pitovoimaa.

Business Kuopion oma Kyvykäs-kehittämishanke käynnistettiin edellisenä vuonna ja on nyt hyvässä toimintavauhdissa. Hanke toteutetaan koko Pohjois-Savon kattavana ryhmähankkeena ja sen palvelut ja koulutukset ovat koko maakunnan yritysten hyödynnettävissä. Yrityksille suunnatun kehittämis- ja koulutussisällön ohella hankkeessa panostetaan yritysneuvontapalveluiden uudistamiseen sekä yritysten aktiiviseen kontaktointiin. Tavoitteena on tavoittaa laajoja yritysasiakasjoukkoja sekä kehittää uusia, tehokkaita tapoja yritysten tarpeiden tunnistamiseen ja kehittämiseen. Hankkeelle tehtiin vuodenvaihteessa muutoshakemus, jolla saatiin nostettua Kuopion osahankkeen hankehenkilöiden määrä kahdesta kolmeen. Muutoksella haettiin vielä lisää tehokkuutta hankkeen tekemiseen ja erityisesti yritysten kontaktoinnin kehittämiseen. Lisäksi näin saadaan hanke toteutettua täysimääräisenä tavoiteaikataulussa.

Alkuvuonna on panostettu myös toiminnan kehittämiseen, tiedolla johtamiseen ja digitalisaatioon, erityisesti asiakashallinnan sekä uuden teknologian hyödyntämisen osalta asiantuntijatyössä. Tavoitteena on ollut parantaa elinvoimapalvelujen vaikuttavuutta, läpinäkyvyyttä ja yhteistä tilannekuvaa. Hanketoiminnan kautta on tuettu uusien toimintatapojen käyttöönottoa ja kehitetty sisäisiä prosesseja vastaamaan muuttuvia palvelutarpeita. Keskeisenä toimenpiteenä on otettu käyttöön Business Kuopion ja Työllisyyspalveluiden yhteinen CRM-järjestelmä, joka mahdollistaa ajantasaisen ja jaetun asiakastiedon hallinnan, sujuvoittaa yrityskontaktointia sekä parantaa palvelujen koordinointia, vaikuttavuutta ja palautteen keräämistä.

Yritysasiakkaiden palvelujen saavutettavuutta ja sujuvuutta on parannettu ottamalla käyttöön myös sähköinen ajanvarausjärjestelmä, joka mahdollistaa palveluihin hakeutumisen ajasta ja paikasta riippumatta. Lisäksi Planner-työkalun käyttöönottoa on edistetty palveluprosessien hallinnan, tehtävien seurannan ja yksiköiden välisen yhteistyön kehittämiseksi koko elinvoiman toimialalla. Toimikauden aikana on käynnistetty myös Business Kuopion ja Työllisyyspalveluiden yhteisen Invest in -tiimin rakentaminen. Tavoitteena on vahvistaa sijoittumis-, kasvu- ja rekrytointipalveluiden yhteensovittamista, tehostaa asiakkuuksien hoitoa sekä tarjota yrityksille yhtenäisempi palvelukokonaisuus.

Business Kuopion henkilöstö on lisäksi osallistunut tekoälykoulutuksiin. Tavoitteena on tekoälyn systemaattinen hyödyntäminen työprosessien uudistamisessa, yritysneuvonnan vaikuttavuuden vahvistamisessa sekä palvelujen kohdentamisessa.

KUOPIO

Business Kuopio on ollut mukana edistämässä Kokonaisturvallisuuden osaamiskeskus -hanketta tuomalla esiin alueen yrityskentän näkökulmia ja tukemalla kehittämistyön kytkeytymistä elinkeinoelämän tarpeisiin. Hankkeessa on painottunut yhteistyö yritysten kanssa sekä kokonaisturvallisuuteen liittyvien liiketoimintamahdollisuuksien tunnistaminen.

Euroopan ja globaalin turvallisuustilanteen heikkeneminen on vaimentanut talouskasvua ja lisännyt epävarmuutta. Geopoliittiset jännitteet ja kauppapoliittiset ristiriidat ovat häirinneet toimitusketjuja, lisänneet kustannuksia ja hillinneet investointeja. Samanaikaisesti energia-, kyber- ja raaka-aineturvallisuuteen liittyvät riskit ovat kasvaneet. Tässä toimintaympäristössä erityisesti pienet ja keskisuuret yritykset ovat aiempaa haavoittuvampia.

Yritystonttien kysyntä on kuitenkin pysynyt vahvana. Erityisesti teollisuuden, kaupan, logistiikan sekä toimistotilojen tontit ovat olleet aktiivisen kysynnän kohteena. Kiertotalousalueiden käyttöönottoa ja vihreän siirtymän investointeja on edistetty useilla yritysalueilla, mukaan lukien vetytalous- ja datakeskushankkeet. Hankkeet etenevät suunnitellusti ja tukevat Kuopion asemaa kestävän teollisuuden ja puhtaan energian investointikohteena.

Uusien yritysalueiden kaavoitustyötä on jatkettu tavoitteellisesti. Tavoitteena on kasvattaa yritystonttireservejä noin 230 hehtaarilla vuoteen 2027 sekä yhteensä 500 hehtaarilla vuoteen 2030 mennessä.

Riskit talouden toteutumiselle

Ei merkittäviä riskejä talouden toteutumiselle.

Riskit strategisten tavoitteiden toteutumiselle

Kaavoitus- ja valitusprosessien viivästykset sekä käyttöön otettavilla että suunnitteilla olevilla yritysalueilla muodostavat merkittävän riskin uusien investointien saamiselle ja elinkeinoelämän kasvulle.

Hepomäen kehittämiseen liittyvä kehittämishanke ei saanut rahoitusta Pohjois-Savon liiton EAKR-rahoitushausta ja hankkeen aloitus tämän vuoksi viivästyy. Tavoitteena on hakea hankkeelle rahoitusta muista rahoitushauista.

Kaupungin tietoturvaan liittyvät selvitys- ja hyväksymisprosessit ovat osaltaan hidastaneet digitaalisten palvelujen kehittämistä ja niiden käyttöönottoa.

KUOPIO

Työllisyyspalvelu

Työllisyysaluejohtaja Tiina Mäenpään katsaus ajalta 1.1.–30.9.2026

Olennaiset tapahtumat toiminnassa

Kuopion omissa lakisääteisiä palveluja täydentävissä palveluissa on tammi–syyskuussa vahvistettu työnantajayhteistyötä, kehitetty työllistymistä tukevia palveluja ja tiivistetty yhteistyötä kaupungin muiden palvelujen, oppilaitosten, yritysten ja kolmannen sektorin kanssa. Vaikeasta työmarkkinatilanteesta huolimatta palvelujen tuloksissa on tapahtunut selvää myönteistä kehitystä.

Alkuvuoden keskeinen kokonaisuus oli Kuopion työllisyysohjelman valmistelu yhdessä kuntien ja yhteistyökumppaneiden kanssa. Työllisyysaluelautakunta hyväksyi ohjelman 3.9.2026. Ohjelma konkretisoi Kukoistava Kuopio -strategian tavoitteita ja yhdistää työllisyyden edistämisen kaupungin kasvuun, yritysten työvoimatarpeisiin, osaamisen kehittämiseen ja työkyvyn vahvistamiseen. Syksyllä painopiste on siirtynyt työllisyysohjelman toimeenpanoon.

Työnantajapalveluissa on vahvistettu yritysten tarpeista lähtevää yhteistyötä, rekrytointien tukea ja aktiivista työnvälitystä. Työnantajapalautteen järjestelmällistä hyödyntämistä sekä oppisopimuksen käyttöä rekrytoinnin ja osaamisen kehittämisen välineenä on valmisteltu. Kaupungin oman toiminnan kehittämiskokonaisuuksiin ovat kuuluneet myös korkeasti koulutettujen palvelut, hankinnoilla työllistäminen ja Kuopion kaupungin oma työllistäminen työttömien nuorten kohderyhmälle. Näiden toimien toteuttaminen on kytketty työllisyysohjelman toimeenpanoon.

Nuorten palveluissa on painotettu varhaista ja henkilökohtaista tukea sekä koulutuksesta työelämään siirtymistä. Nuorten työllistymissetelin rinnalle on valmisteltu Työsilta-hanketta, joka on rahoittajalla edennyt myönteisenä kohti päätöksentekoa. Kuopio on valittu mukaan valtionosuudella rahoitettavaan kaupunginosahankkeeseen ja sen toimintasuunnitelmaa on valmisteltu nuorten työllistymisen vahvistamiseksi. Lisäksi kaupunki on valmistellut viiden työttömän nuoren palkkaamista omiin palveluihinsa syksyllä 2026. Tavoitteena on tarjota nuorille työkokemusta ja avata jatkopolkuja työelämään sekä haastaa mukaan työnantajia tarjoamaan työmahdollisuuksia nuorille.

Maahanmuuttaneiden työllistymistä tukevissa palveluissa on jatkettu kielitaidon, työelämävalmiuksien ja työnantajayhteyksien vahvistamista. Digitaalisissa palveluissa on kehitetty saavutettavuutta, asiakaslähtöisyyttä ja monikanavaista asiointia. StudioNavigaattorin toiminnan laajentamista on valmisteltu tukemaan työnantajien rekrytointeja, työnhakijoiden työnhakua sekä digitaalista viestintää ja sisällöntuotantoa. Kaupungin eri palveluissa syntyvän tiedon ja tekoälyn hyödyntämisestä yritysten kasvu- ja työvoimatarpeiden tunnistamisessa on käynnistetty keskustelu elinvoiman toimialan sisällä.

Palvelujen kehittäminen näkyy myönteisesti koko työllisyysalueen tuloksissa. Tammi–elokuussa palveluissa aloittaneiden määrä kasvoi 26,4 prosenttia edellisvuoden vastaavasta ajasta. Palvelujen jälkeen työllistyneiden osuus nousi 23,6 prosenttiin, kun koko maan vastaava osuus oli 19,2 prosenttia. Parannusta edellisvuoteen oli 6,7 prosenttiyksikköä. Työnantajakontaktien määrä kasvoi 41,2 prosenttia ja työnhakijoiden esittelyt työnantajille lisääntyivät huomattavasti. Tulokset kuvaavat kaupungin oman työllisyyspalvelun ja työllisyysalueen palvelujen yhteistä toimintaympäristöä ja osoittavat palvelutyön kehittyneen tuloksellisempaan suuntaan.

Työllisyystilanne on silti säilynyt haastavana. Työllisyysalueella työttömiä työnhakijoita oli tammi–elokuussa keskimäärin 6,4 prosenttia enemmän kuin vuotta aiemmin ja uusien avoimien työpaikkojen määrä väheni 26 prosenttia. Erityisenä haasteena on pitkäaikaistyöttömyys, joka niin ikään kasvoi edellisestä vuodesta. Nuorten työttömyys oli myös koko maan tasoa korkeammalla.

Myönteistä on palvelutulosten paranemisen lisäksi se, että työttömyyden jatkuminen yli kolmen kuukauden väheni edellisvuodesta ja kehitys oli koko maata suotuisampaa. Kuopion pidemmän aikavälin työpaikkakehitys tukee myös kaupungin kasvuedellytyksiä. Vuonna 2024 työpaikkojen määrä kasvoi 368 työpaikalla eli 0,7 prosenttia. Kasvua oli erityisesti terveys- ja sosiaalipalveluissa sekä lääketeollisuudessa. Työpaikkakehitys ja palvelujen parantuneet tulokset antavat perustaa työllisyyden vahvistamiselle, vaikka vuoden 2026 yleinen työmarkkinatilanne ei ole vielä selvästi kohentunut.

KUOPIO

Riskit talouden toteutumiselle

Keskeisin talousriski on työttömyyden pitkittyminen ja siitä aiheutuva kaupungin työttömyysturvakustannusten kasvu. Pitkäaikaistyöttömyyden lisääntyminen kasvattaa samalla asiakkaan henkilökohtaisen ohjauksen sekä osaamista ja työkykyä vahvistavien palvelujen tarvetta. Palvelujen parantuneet tulokset eivät näy välittömästi työttömyysturvamaksujen vähenemisenä, koska suurin osa työttömyysturvakustannuksista syntyy pisimpään työttömänä olleiden kohderyhmästä.

Tammi-syyskuussa työttömyysturvan kuntaosuus on ollut yhteensä 14,847 milj. euroa. Ennusteen perusteella työttömyysturvamaksut olisivat 19,9 milj. euroa vuonna 2026 ja ylittäisivät talousarvion 3,9 milj. eurolla. Ennusteeseen sisältyy kuitenkin vielä epävarmuustekijöitä ja tällä hetkellä arvioidaan, että ylitys pystytään kattamaan työllisyyspalvelun toimintakatteen sisällä. Kotoutumisen laskennallisten korvausten arvioidaan ylittävän talousarvion 1,1 milj. eurolla tilapäistä suojelua saavien kuntalaisten arvioitua suuremman määrän takia. Lisäksi Kuopion työllisyysalueen lisäpalveluostoissa sekä kuopiolaisiin asiakkaisiin kohdistuvissa asiakaspalvelujen ostoissa ja palkkatuissa arvioidaan syntyvän kulusäästöjä yhteensä 2,7 milj. euroa. Syyskuussa työllisyysalueiden tietoon tullut Kelan ilmoitus kuntien työttömyysturvakustannusten liikalaskutuksesta tuo työttömyysturvan kuntaosuuden ennusteeseen hieman epävarmuutta, kunnes sen vaikutus Kuopion kustannuksiin täsmentyy vuoden 2027 alkupuolella.

Talouden tasapainottaminen edellyttää resurssien kohdentamista vaikuttaviin palveluihin. Painopisteinä ovat työllistymisen nopeuttaminen, työttömyyden pitkittymisen ehkäiseminen sekä työnantajien rekrytointitarpeisiin vastaaminen. Digitaalisten palvelujen ja yhteistyöverkostojen hyödyntämisellä vahvistetaan palvelukykyä käytettävissä olevilla resursseilla.

Riskit strategisten tavoitteiden toteutumiselle

Heikko työvoiman kysyntä ja pitkäaikaistyöttömyyden kasvu haastavat Kuopion kasvu- ja työllisyystavoitteiden saavuttamista. Työttömyyden pitkittyessä vaarana ovat osaamisen heikkeneminen ja työmarkkinoilta etääntyminen. Samanaikaisesti yritysten kasvua voi rajoittaa sopivan osaamisen saatavuus. Erityistä huomiota vaativat nuorten pääsy työelämään ja maahanmuuttaneiden osaamisen hyödyntäminen työmarkkinoilla.

Riskeihin vastataan työllisyysohjelman toimeenpanolla, työnvälityksen vahvistamisella ja palveluprosessin uudistamisella. Kaupungin omat palvelut, työllisyysalueen palvelut ja kumppaneiden toiminta sovitetaan yhteen niin, että asiakkaat etenevät tarkoituksenmukaisesti kohti työtä ja työnantajat saavat tukea rekrytointeihin. Palveluissa saavutettu myönteinen kehitys antaa tälle työlle hyvän perustan. Strategisten tavoitteiden toteutuminen edellyttää kehittämistoimien viemistä käytäntöön ja tulosten säännöllistä seurantaa.

KUOPIO

Johdon katsaus – Kuopion työllisyysalue

Kuopion työllisyysalue

Työllisyysaluejohtaja Tiina Mäenpään katsaus ajalta 1.1.–30.9.2026

Olennaiset tapahtumat toiminnassa

Kuopion työllisyysalueen toiminnassa on tammi–syyskuussa keskitytty palvelujen tuloksellisuuden parantamiseen, työnvälityksen vahvistamiseen ja 11 kunnan yhteisen toiminnan kehittämiseen. Vaikeasta työmarkkinatilanteesta huolimatta palveluissa on saavutettu selviä onnistumisia. Yhä useampi asiakas on aloittanut palvelussa, ja palvelujen jälkeen työllistyneiden osuus on noussut koko maan tasoa korkeammaksi.

Alkuvuonna on saatettu valmiiksi yhteistoimintaneuvotteluissa sovittu organisaatiorakenne. Kevään ja kesän aikana täytettiin erityisasiantuntijoiden tehtävät ja valittiin kehittämispäällikkö, jonka tehtävän aloitus ajoittui elokuun alkuun. Johtamisen ja kehittämisen vastuita on selkiytetty sekä vahvistettu palvelujen yhteistä suunnittelua ja tiedolla johtamista.

Kevään ja kesän aikana valmisteltiin työllisyysohjelma yhteistyössä alueen kuntien, henkilöstön, yritysten, oppilaitosten ja muiden kumppaneiden kanssa. Työllisyysaluelautakunta hyväksyi ohjelman 3.9.2026. Ohjelma kokoaa yhteiset tavoitteet työnvälityksen, osaavan työvoiman saatavuuden, jatkuvan oppimisen, työkyvyn ja alueen elinvoiman vahvistamiseksi. Syyskuussa painopiste siirtyi ohjelman toimeenpanoon. Koko työllisyyspalvelun henkilöstön kehittämispäivässä syyskuussa käsiteltiin yhteisiä tavoitteita ja niiden toteuttamista käytännön työssä. Lisäksi valmisteltiin tulosjohtamista tukeva tavoitekeskustelumalli, jolla ohjelman tavoitteet viedään konkreettisesti johdon, esihenkilöiden, tiimien ja asiantuntijoiden työhön.

Kuntayhteistyötä on vahvistettu nimeämällä yhteyshenkilöt ja käsittelemällä palvelujen kehittämistä sekä kuntien tarpeita yhteisissä tapaamisissa. Kesäkuussa järjestettiin työllisyysalueen kuntajohtajien kokous. Kuntien kanssa on tarkasteltu työllisyystilannetta, palvelujen kohdentumista ja työttömyysturvakustannuksia. Syyskuussa valmisteltiin kuntien välisen yhteistoimintasopimuksen ajantasaistamista.

Asiakaspalvelussa on edistetty palveluprosessin uudistamista, asiakkaiden tarpeisiin perustuvaa palvelujen kohdentamista ja aktiivista työnvälitystä. Työnantajapalveluja on kehitetty yhteistyössä Business Kuopion ja kuntien elinvoimapalvelujen kanssa. Digitaalisten palvelujen hyödyntämistä on lisätty ja henkilökohtaista tukea on painotettu sitä tarvitseville asiakkaille. Nuorten työllistymisen tukemiseksi on valmisteltu Työsilta-hanketta, joka on nyt edennyt rahoittajalla myönteisenä kohti rahoituspäätöstä. Kotoutumisen, osaamisen kehittämisen ja työkyvyn tuen palveluissa on jatkettu yhteistyötä oppilaitosten, hyvinvointialueen ja muiden kumppaneiden kanssa.

Palvelujen myönteinen kehitys näkyy KEHA-keskuksen tuottamassa tammi-elokuun tilastokatsauksessa. Katsauksen tulokset osoittavat henkilöstön työn ja palvelujen kehittämisen edenneen tulokselliseen suuntaan. Alueen yleinen työllisyystilanne on kuitenkin säilynyt haasteellisena. Tammi–elokuussa työttömiä työnhakijoita oli keskimäärin noin 10 600 ja heidän osuutensa työvoimasta oli 12,6 prosenttia. Työttömien määrä kasvoi 6,4 prosenttia edellisvuodesta eli saman verran kuin koko maassa. Uusien avoimien työpaikkojen määrä väheni 26 prosenttia. Pitkäaikaistyöttömiä oli keskimäärin noin 4 700, mikä on enemmän kuin vuotta aiemmin. Myös nuorten työttömyys oli koko maan tasoa korkeammalla.

Myönteinen muutos on palvelutulosten paranemisen lisäksi työttömyyden alkuvaiheen kehitys. Yli kolmen kuukauden työttömyyteen siirtyvien osuus pieneni 3,4 prosenttiyksikköä ja oli hieman koko maan tasoa matalampi. Tämä kertoo siitä, että aiempaa useamman työttömyysjakso päättyy ensimmäisten kuukausien aikana. Pitkään työttömänä olleiden tilanteen parantaminen edellyttää edelleen erityistä huomiota. Palvelujen kehittämiskohteina säilyvät myös palvelusuunnitelmien ajantasaisuus ja palveluihin osallistumisen lisääminen.

Riskit talouden toteutumiselle

Työllisyysalueen palvelutuotannon taloudessa riski on kasvavan palvelutarpeen ja käytettävissä olevien resurssien yhteensovittaminen. Työttömyyden pitkittyminen lisää henkilökohtaisen ohjauksen, osaamisen kehittämisen ja työkyvyn

tuen tarvetta. Henkilöstön tuottamien ja hankittavien palvelujen kohdentamisessa on varmistettava sekä palvelujen saatavuus että niiden tuloksellisuus kaikissa alueen kunnissa.

Kuntien talouden kannalta merkittävin riski on työttömyysturvakustannusten kasvu. Työllisyysalueen palvelujen järjestämiskustannuksia ja kuntien suoraan maksamia työttömyysturvan rahoitusosuuksia on tarkasteltava erikseen. Palvelumenoissa syntyvä säästö ei yksin osoita kokonaistalouden paranemista, jos työttömyyden pitkittyminen kasvattaa samanaikaisesti kuntien työttömyysturvamaksuja.

Työttömyysturvakustannusten ennakointia vaikeuttavat pitkäaikaistyöttömyyden kasvu, vähäinen työvoiman kysyntä ja syyskuussa esiin tullut Kelan ilmoitus kustannusten laskutusvirheestä. Virheen kuntakohtaiset vaikutukset ovat Kelan mukaan tiedossa vasta vuoden 2027 alkupuolella. Palvelujen parantuneiden tulosten vaikutus kuntien kustannuksiin näkyy viiveellä.

Taloudellisiin riskeihin vastataan seuraamalla palvelujen käyttöä, hankintoja, henkilöstömenoja ja kuntakohtaisia kustannuksia sekä kohdentamalla toimintaa työllistymistä nopeuttaviin palveluihin. Painopisteenä on ehkäistä työttömyyden pitkittymistä ja vahvistaa työnhakijoiden pääsyä avoimille työmarkkinoille.

Riskit strategisten tavoitteiden toteutumiselle

Heikko työvoiman kysyntä ja pitkäaikaistyöttömyyden kasvu vaikeuttavat työllisyysohjelman tavoitteiden saavuttamista. Pitkittyvä työttömyys heikentää toimeentuloa, osaamista ja työkykyä sekä lisää syrjäytymisen riskiä. Samanaikaisesti väestön ikääntyminen ja työnhakijoiden osaamisen sekä työpaikkojen vaatimusten kohtaantohaaste voivat vaikeuttaa yritysten työvoiman saatavuutta ja kasvua.

Tavoitteiden toteutuminen edellyttää työnantajayhteistyön vahvistamista, asiakkaiden tarpeisiin vastaavia palveluja ja tiivistä yhteistyötä kuntien, oppilaitosten, hyvinvointialueen ja yritysten kanssa. Erityistä huomiota kohdennetaan nuoriin ja pitkään työttömänä olleisiin. Kehittämistoimien onnistuminen edellyttää selkeitä vastuita, henkilöstön osaamisen vahvistamista ja yhteistä tulosten seurantaa.

Palveluissa saavutettu myönteinen kehitys vahvistaa edellytyksiä tavoitteiden saavuttamiselle. Työllisyysohjelman toimeenpanossa painotetaan konkreettisia työllistymistuloksia, työnantajien rekrytointitarpeisiin vastaamista ja palvelujen yhdenvertaista saatavuutta koko työllisyysalueella.

KUOPIO

Tuloslaskelmat – Kuopion työllisyysalue

TULOSLASKELMA (1 000 €)	TA+M 2026	Toteuma 1-9 2026	Toteutunut %
Liikevaihto	19 270	12 761	66 %
Liiketoiminnan muut tuotot	370		0 %
	19 640	12 761	65 %
Materiaalit ja palvelut			
Aineet, tarvikkeet ja tavarat			
Ostot tilikauden aikana	-84	-24	28 %
Palvelujen ostot	-5 335	-1 863	35 %
Materiaalit ja palvelut yhteensä	-5 419	-1 887	35 %
Henkilöstökulut			
Palkat ja palkkiot	-7 119	-4 781	67 %
Henkilösivukulut			
Eläkekulut	-1 239	-851	69 %
Muut henkilösivukulut	-245	-161	66 %
Henkilöstökulut yhteensä	-8 603	-5 793	67 %
Liiketoiminnan muut kulut	-5 618	-1 910	34 %
Liikeylijäämä (-alijäämä)	0	3 171	
Ylijäämä (alijäämä) ennen satunnaisia eriä	0	3 171	
Ylijäämä (alijäämä) ennen varauksia	0	3 171	
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	0	3 171	

Luvut eivät sisällä kaikkia tammi-syyskuulle 2026 kuuluvia kuluja. Palvelujen ostot ja liiketoiminnan muut kulut (erityisesti palkkatuet ja starttirahat) näkyvät toteumassa viiveellä.

KUOPIO

TULOSLASKELMA (1 000 €)	TA+M 2026	Ennuste 2026	Muutos €	Muutos-%
Liikevaihto	19 270	16 570	-2 700	-14 %
Liiketoiminnan muut tuotot	370	370		0 %
	19 640	16 940	-2 700	-14 %
Materiaalit ja palvelut				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat				
Ostot tilikauden aikana	-84	-34	50	-60 %
Palvelujen ostot	-5 335	-4 335	1 000	-19 %
Materiaalit ja palvelut yhteensä	-5 419	-4 369	1 050	-19 %
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	-7 119	-6 582	537	-8 %
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	-1 239	-1 145	94	-8 %
Muut henkilösivukulut	-245	-226	19	-8 %
Henkilöstökulut yhteensä	-8 603	-7 953	650	-8 %
Liiketoiminnan muut kulut	-5 618	-4 618	1 000	-18 %
Liikeylijäämä (-alijäämä)	0	0	0	
Ylijäämä (alijäämä) ennen satunnaisia eriä	0	0	0	
Ylijäämä (alijäämä) ennen varauksia	0	0	0	
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	0	0	0	

Kuopion työllisyysalueen yhteistoimintasopimuksella on sovittu toiminnan tuottojen kattavan kulut.

Ennusteeseen on arvioitu lisäpalvelujen myynnin toteutuvan 1,1 milj. euroa pienempänä kuin talousarviossa. Vastaavat kulujen alitukset kohdistuvat materiaalien ja palvelujen ostoihin sekä henkilöstökuluihin. Lisäksi on arvioitu, että asiakaspalvelujen ostot ja palkkatuet alittuvat kuopiolaisten asiakkaiden osalta yhteensä 1,6 milj. euroa, mikä vaikuttaa Kuopion kaupungin maksuosuuteen.